

året i 1990'erne og dermed et rimeligt bidrag til driftsudgifterne ved DR3-reaktoren.

Indirekte udbytte

Mange af Risøs styrkeområder i dag kan føres tilbage til den forskning, der blev etableret i de første 10 – 15 år af Risøs eksistens med anvendelsen af de nukleare anlæg. F.eks. udspringer Risøs ekspertise på vindenergi-området af behovet for meteorologiske undersøgelser af en radioaktiv skys udbredelse i atmosfæren. Med dette udgangspunkt er Risø blevet et globalt videncenter inden for vindenergi og har bidraget væsentligt til dansk vindmølle-industris succes.

Risøs forskning vedrørende energimaterialer og polymermaterialer kan endvidere føres tilbage til udnyttelsen af reaktorernes neutroner til undersøgelse af materialers egenskaber på atomart niveau. Forskningen på dette område opnåede en internationalt førende position og spillede en afgørende rolle i forbindelse med etableringen af forskningsområdet faststoffysik i Danmark i begyndelsen af 1960'erne.

En væsentlig del af Risøs forskning vedrørende system- og teknologianalyse baserer sig desuden på analyser af samspillet mellem mennesker og maskiner. Risøs ekspertise blev udviklet i forbindelse med studier af kontrolrumsfunktionen for nukleare reaktorer. Ekspertisen benyttes

til nu at fremme sikkerheden i luftfart og skibsfart.

Endelig kan nævnes, at Risøs planteforskning, der i dag er baseret på moderne bioteknologiske metoder, har sit udspring i studier af strålingspåvirkning af planters egenskaber og har ført til udvikling af nye planteforædlings-teknologier.

Sammenfattende kan man sige, at investeringen i de nukleare anlæg har haft en afgørende betydning for Risøs forskning. I starten gjorde denne investering det muligt at bringe Risøs forskning op på et internationalt niveau og skabe den nødvendige nationale kompetence for et kernekraftprogram i Danmark. På sigt gjorde anlæggenes generelle anvendelighed, specielt f.s.v.a. DR3-reaktoren, det muligt at udnytte deres anvendelse til andre formål end oprindeligt planlagt i takt med, at Risøs forskning vendte sig mod energiteknologier og industrielle teknologier af betydning for det danske samfund. De internationale evalueringer af Risøs forskning, som senest er gennemført i 1997 og 2001 bekræfter dette billede med udsagn som ”*the operation of the research reactor has been one of the most important and succesful activities at the laboratories*”. Risø selv vurderer, at anlæggenes generelle anvendelighed har givet en stor dividende til dansk såvel som international forskning i form af resultater, kompetencer og kvalitet samt uddannelsesbidrag og netværk.